

**STANOWISKO POLSKICH MIAST
WS. SYSTEMU DZIAŁAŃ NA RZECZ
POPRAWY JAKOŚCI POWIETRZA W MIASTACH**

7 lipca 2016 r.
Kraków

*

Czas na wspólne działania na rzecz poprawy powietrza w Polsce. Z problemem smogu – samodzielnie – nie poradzi sobie żadne miasto. Jak wynika z ostatniego raportu WHO w sprawie skali zanieczyszczenia powietrza na terenie Unii Europejskiej, powyższy problem dotyczy obszaru całej Polski i wymaga podejmowania wspólnych, dobrze skoordynowanych działań, zwłaszcza w kontekście niepewności co do dalszych losów programów KAWKA i RYŚ.

To samorzady lokalne ponoszą główny ciężar tzw. „działań o charakterze operacyjnym”, które mają na celu ograniczanie skali emisji zanieczyszczeń. Jednocześnie nie dysponują one kompletnym, wynikającym z przepisów prawa, zestawem narzędzi, które mogą być stosowane w zależności od potrzeb i przyjętych lokalnych planów działania na rzecz poprawy jakości powietrza.

Ubiegłoroczne zmiany w art. 96 Prawa ochrony środowiska nie wystarczą. To zaledwie jeden krok z wielu, które powinny zostać wykonane w zakresie zmian legislacyjnych na poziomie krajowym i które skutkować będą poprawą jakości powietrza na obszarze CAŁEJ POLSKI.

Musimy działać szybko. Komisja Europejska pod koniec 2015 r. skierowała do Trybunału Sprawiedliwości UE skargę przeciwko Polsce za długotrwałe łamanie norm jakości powietrza zapisanych w dyrektywach Unii Europejskiej. Jednocześnie rokrocznie obywatele naszego kraju ponoszą konsekwencje zdrowotne związane z niską jakością powietrza, którym oddychamy wszyscy bez wyjątku.

Sygnatariusze niniejszego Apelu wnoszą do Władz Państwowych, w tym w szczególności do Prezydenta RP, Prezesa Rady Ministrów, przedstawicieli Parlamentu RP, o podjęcie prac legislacyjnych, które przyczynią się do powstania skutecznych, kompleksowych narzędzi do walki ze smogiem, bowiem nam wszystkim, zarówno przyszłym sygnatariuszom, jak i adresatom przyświeca wspólny cel: troska o jakość życia Polaków, eliminowanie cywilizacyjnych zagrożeń zdrowotnych i budowanie dobrych i zdrowych miast dla obecnych oraz przyszłych pokoleń.

Proponujemy:

w zakresie ograniczania niskiej emisji:

- wprowadzenie minimalnych standardów jakości kwalifikowanych paliw stałych dla sektora komunalno-bytowego
- wprowadzenie minimalnych standardów emisji dla instalacji spalania paliw stałych w sektorze komunalno-bytowym
- wprowadzenie parametrów jakościowych (energetyczno-emisyjnych) nowych kotłów opalanych paliwami stałymi wprowadzanych na rynek jako produkt w sprzedaży indywidualnej
- wyposażenie służb kominiarskich w uprawnienia kontrolne w zakresie weryfikacji stanu jakości indywidualnych instalacji spalania
- powrót do prac nad Specustawą dotyczącą przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie sieci ciepłowniczych

w zakresie ograniczania emisji zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł komunikacyjnych:

- wyposażenie lokalnych władz samorządowych w możliwość tworzenia stref ograniczonej emisji komunikacyjnej
- wprowadzenie obowiązującego na terenie całego kraju jednolitego systemu oznakowania samochodów spełniających określone normy emisji spalin
- wprowadzenie ograniczenia prędkości maksymalnej w obszarze stref ograniczonej emisji komunikacyjnej w trakcie występowania epizodów zanieczyszczeń powietrza
- umożliwienie czasowych zmian organizacji ruchu drogowego w celu ograniczenia lokalnego ruchu pojazdów samochodowych poprzez:
  - wprowadzanie ruchu naprzemiennego z rejestracjami parzystymi i nieparzystymi w okresie występowania epizodów z podwyższonymi zanieczyszczeniami
  - wprowadzenie zakazu ruchu samochodów przewożących mniej niż 3 osoby w okresie występowania epizodów z podwyższonymi zanieczyszczeniami

w zakresie ograniczania emisji o charakterze wtórnym i utrzymania czystości w obrębie ciągów komunikacyjnych:

- umożliwienie lokalnym władzom samorządowym wprowadzenie do Regulaminów utrzymania czystości i porządku na terenie gminy obowiązku regularnego czyszczenia na mokro przez właścicieli nieruchomości chodników służących do ruchu pieszego położonych bezpośrednio wzdłuż nieruchomości – szczególnie w okresie wiosenno-letnim
- wprowadzenie do pozwolenia na budowę zapisu o konieczności posiadania i stosowania urządzeń czyszczących zapobiegających każdorazowo nanoszeniu zanieczyszczeń pyłowych przez samochody obsługujące budowę na drogi publiczne z jednoczesnym rozszerzeniem katalogu obowiązków kierownika budowy w zakresie nadzorowania nad stosowaniem tychże urządzeń
- rozszerzenie katalogu przepisów dotyczących obowiązku prawidłowego prowadzenia budowy o możliwość ukarania prowadzących budowę za niezachowanie należytej staranności w dbaniu o środowisko poprzez zaniechanie stosowania urządzeń czyszczących zapobiegających nanoszeniu zanieczyszczeń pyłowych przez samochody obsługujących budowę na drogi publiczne

w zakresie działalności kontrolnej:

- wyposażenie odpowiednich służb miejskich (głównie straży miejskich) w możliwości kontrolne oraz egzekucyjne związane z przestrzeganiem ograniczeń, zakazów lub nakazów w obrębie stref ograniczonej emisji komunikacyjnej
- wyposażenie odpowiednich służb miejskich (głównie straży miejskich) w możliwości kontrolne i egzekucyjne w zakresie kontroli jakości spalin emitowanych przez pojazdy w obrębie stref ograniczonej emisji komunikacyjnej lub innych stref wyznaczonych przez Rady Gmin
- wyposażenie odpowiednich służb miejskich (głównie straży miejskich) w uprawnienia kontrolne pojazdów (będących w ruchu) opuszczających place budów pod kątem ograniczenia zanieczyszczenia dróg, prowadzącego do niezorganizowanej emisji pyłu do powietrza atmosferycznego

w zakresie ochrony obszarów wymiany powietrza w miastach:

- umożliwienie dodatkowej ochrony kanałów przewietrzania miasta poprzez wprowadzenie w Ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wymogu zgodności decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

w zakresie działań o charakterze fiskalnym:

- umożliwienie ustalania zwiększonej opłaty taryfowej za parkowanie w strefach ograniczonej emisji komunikacyjnej w trakcie trwania sezonu grzewczego (jesiennie-zimowego).

Bielsko-Biała

Kraków

Łódź

Nowy Sącz

Nowy Targ

Oświęcim

Poznań

Pszczyna

Rybnik

Skawina

Tarnów

Wieliczka

Wrocław

Zakopane

Żywiec